Kőszeg 1911. november hó 12-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona negyedévre 2 korona, egyes szám ára 14 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér
Hirdetés nagysága szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

XXI. évfolyam. A szerkesztésért felelős a kiadó: RÓNAI FRIGYES. 46. szám.

A magyar ipar jogos követelései.

A nemzetállam teoriáját kevesen ismerik. Legfeljebb politikusaink s jogászaink. Ezeknek is csak igen csekély töredéke. A nemzetállam teoriája úgyszólván egyedül áll. Megalapitója Kunz Ignác a kolozsvári m kir. tud egyetem politikai tanára volt, kit életében, de még ma is kevesen méltányolnak. Kunz több mint két évtizeden keresztül hirdette az egyetem katedrájáról a nemzetállam eszméit szemben az uralkodó politikai felfogással az u. n. társasági államrendszerrel, mely minden magasabb etikai célt, idealizmust mellőzve tisztán az egyének sajátos érdekeinek önző kielégitésére helyezkedik.

A nemzetállam sokkal magasabb pontra emelkedik. Ez a rendszer az államot, mint egységes etikai személyt tekinti; mely mint öncélu lény elsősorban önmagáért él, hogy a benne rejlő szellemi és anyagi erő kapitálist a többi államok, mint szinte személyes lények sorában, kellő érvényre juttassa. Emellett a nemzetállam — saját öncélja keretében — polgáraiért is él, kiknek mindegyike maga a nemzet. A nemzet pedig az állam és megforditva: az állam maga a nemzet. E helyütt jól megkülönböztetendő a nemzetállam a nemzeti államtól. Ez nem egyenlő két fogalom! Más az egyik és mást jelent a másik. A nemzeti állam lehet nemzet és társasági állam, mig a nemzetállam csak egy és pedig a fent körülirt értelemben veendő. Nemzetről közönségesen olyan államban szoktunk beszélni, ahol több nemzetiség van, melyek közül egyik akár történelmi hivatásánál, multjánál vagy egyéb erejénél fogva kiemelkedik és saját karakterének s intencióinak bélyegét nyomja a többi nemzetiségire, miáltal nemzetivé válik. Igy van ez velünk is. A magyar mint nemzetiség emelkedett ki a többi román, horvát, szerb, tót, ruthén, német nemzetiségek közt, miáltal nemzeti államma fejlődött.

Dehát mindennemü homály eloszlatása végett elég legyen e két fogalom megkülönböztetésére. A nemzetállamnak gerince lényege az, miszerint a polgár maga a nemzet, melynek gondolkodasa, akarata és belső élet processzusa a nemzetet alkotó polgárok milliói együttvéve mint egységes erkölcsi személyes lét gondolkodásának, akaratának és élet processzusának felel meg.

Ha a polgárt minden egyes gondolkodásában, tettében, a nemzet öncélja vezérli, akkor az a nemzet aktiv állam és lény s mint ilyen életerős fejlődésre mindenkoron készenáll. A polgár léte a nemzet léte, a polgár vagyona a nemzet vagyona, melyről az mint személyes léte fentartási eszközéről, miként az ember önönmaga rendelkezik, a nemzetállamban mindent a nemzet öncéljának kell betölteni, a termőföld egyszerü müvelésétől kezdve az emberi agy legszebb megnyilvánulásáig. Es ha tovább menve az állami lét többi ágazatán a törvényhozásban, kormányzásban, biráskodásban, iparban, kereskedelemben, mezőgazdaságban, szóval minden polgár lelkében a nemzet öntudata él, — akkor beszélhetünk igazán nemzetállamról.

Hogy az idő valóban bekövetkezhessék ehhez első kellék az emberek magasabb szellemi fejlődése s tisztultabb erkölcsi felfogás.

Ha az iparos eme emlitett szellemi kifejlődés s erkölcs mellett keze munkájába kalapácsütéseibe a nemzet leheletét viszi, a nemzet öncéljának tett eleget. Ott kell lenni minden magyar iparos művében a nemzet öntudatának a bélyege, miként az megvan az angol iparosénál, a ki mikor termékét alkotja, a hatalmas britt nemzet szellemének hódol; önálló, fejlett ipar a nemzetük legerősebb anyagi eszköze, fegyvere, melylyel kulturális céljait megvalósithatja s ráléphet a szellemi tökélyedés elérhető legmagasabb fokára. De itt fontosnak tartom megjegyezni, hogy a nemzetállamban minden egyes foglalkozás, ha azzal a nemzet öncélja erősbödik, — egyaránt értékkel bir.

Ime ez rövid vonásokban a nemzetállam teoriája szemben a társasági államrendszerrel. Ez utóbbiban csupa egyhangu materializmus egyéni érdeket hajhászó realizmus van, mely soha sem tudja feleleveniteni a polgárok lelkületét s elernyedt idegeit miként a nemzetállam teoriája, melynek kellő mértékben kifejlődött ereje még a legfásultabb polgárban is felébreszti a nemzet érzelmének és gondolatának hevitő szikráját. Ez csupa élet, szakadatlan folyamat, amaz sötét komorság. Lesznek sokan, kik azt fogják mondani, hogy nagyon messze állunk

Tárca.

A hosszu élet.

Ki ne ismerné még gyermekkorából azt az elemi iskolában tanult kis verset: „Az öreg és a halál."? Rövid tartalma a következő: Egy vén, a munka és a gond terheitől meggörbedt aggastyán az erdőbe ment fát szedegetni. A keserves munka közepette az a kivánság fakad ajkairól: vajha a halál megjelenne előtte és szabaditaná meg terhes életétől. A halál meg is jelenik és midőn a megrémült öreget megkérdezi, mi a kivánsága, ez akadozva rebesgeti: „Oh légy irgalmas velem és segitsd ezt a batyu fát a hátamra." Ez a kis mese elég élénken illusztrálja, mennyire ragaszkodunk az élethez akkor is, ha a megélhetés körüli viszonyaink még oly mostohák. Es ép ez okból igazolva van ama törekvés, mely az emberi élet meghosszabitását tüzi céljául. Nézzük csak, hogy egyik modern tudósunk, Büchner Lajos dr tanár, miként vélekedik az emberi élet meghosszabbitásának művészetéről.

Mielőtt azonban e tárgyat közelebbről szemlélnők, első sorban ama kérdés áll előttünk, vajjon egyáltalán érdemes e ezen tárgygyal behatóbban foglalkozni? Ha valaki néhány évvel tovább él, mint az a rövid idő, mely e halandónak adatott — mi annak előnye, — ha valaki jár-kel mint ezt Shakespeare mondja — látás, hallás, érzés és fogak nélkül, szóval minden nélkül, mi szükséges, hogy életünk kellő értékkel is birjon. Egészséges tevékeny élet, ez az alapföltétel karoltve jár, tehát azon művészettel, mely az emberi élet meghosszabitására törekszik. Es ha valaki 70 éves korában még teljesen jó egészségnek örvend, elég munkakedvvel bir — mig más valaki már 20 évvel elveszté teste és lelke minden erejét és erélyét, ugy bizonyos, hogy hasznos foglalkozás mindazon körülményeket kutatni, melyek a jó erővel járó előrehaladottabb kárt eredményezik.

Igaz, hogy e téren is fordulnak elő különlegességek és kivételes esetek. Büchner egyes oly eseteket emlit fel, hol már korosabb embereknél csodálatos regeneráció, az ifjuság megujulása mutatkozott, — amennyiben egyesek oly korban, a melyben mások már életök végén vannak, uj fogakat kapnak, hajuk ujra kezdett nőni, arcuk redői elsimultak, látásuk, hallásuk erősebb lett.

Meg kell jegyeznünk, hogy azon számos titkos szer és mesterséges tanácsok közül az élet meghosszabbitására egy sem felelt meg céljának. Azon kérdés megoldása tehát: hogyan lehet életünket meghosszabbitani, eszerint természetesen csak az lehet, hogy legelsősorban iparkodnunk kell életünket meg nem röviditeni, másodsorban, hogy életmódunk mértékletes és szabályszerü legyen. A régi tudósok igy szóltak: „Életünk nem rövid, önmagunk röviditjük meg. — Még erősebben és rövidebben fejezi ezt ki Thomas P. francia tudós, ki azt mondja: „Az ember nem hal meg, — hanem megöli magát!" Minden tulzás nélkül mondhatjuk, hogy az emberek legtöbbje nem természetes halállal végzi életét, amennyiben céltalan és rossz életmód vagy a legegyszerübb egészségtani szabályok szemelt tévesztése által idő előtt röviditik meg életüket.

Igaz ugyan, hogy legtöbb esetben szegénység és betegség karöltve jár, de jóval nagyobb számmal vannak és veszedelmesebbek is azon betegségek, melyek a fényüzéssel és dus fogyasztással járnak, mint a milyenek: köszvény, elhájasodás, cukor, máj, vesebajok stb.

Salamon, a böles azt mondta: A gége több embert öl meg, mint a kard! Nagyon jelentékeny a böles király eme mondása, ha meggondoljuk, hogy oly időből származik, mikor az élet még nem volt oly fényüző, mint manapság. Hasonlóan nyilatkozott a párisi orvosi fakultás elnoke, dr Helyot hires orvostanár már a 17-ik században. Nagy szatirával mondott az orvosi fakultás nevében köszönetet a szakácsoknak és konyhamestereknek, megjegyezvén, hogy ezek nélkül az orvosok koldusbotra jutnának.

Mértékletesség az élvezetekben, ez képezi tehát fő és fontos kellékét a hosszu, egészséges életnek. Legelső sorban áll ez az alkohol tartalmu italok élvezetére nézve, mely manapság olyannyira terjed. Nincs egyéb eszköz életünk meghosszabbitására, nincs más óvszer az aggkor gyengesége ellen, mint az okos, észszerü életmód. Az okos és észszerü életmódnak azonban ugy a testre, mint a lélekre kell kiterjednie. A fiziológusok sok esetben bizonyitják, hogy a szellemi munka a testet sokkal inkább támadja meg, mint akár a legnagyobb testi megerőltetés. Az észszerü, okos életmódhoz, tehát ép oly arányban szükséges a „munka és szórakozás" jelszó helyes felfogása és alkalmazása, mint a kellő ismerete a három legfontosabb életrendszernek: Levegő, világosság és viz.

Még egy különös művészet is létezik az emberi élet meghosszabbitására és pedig az önmegfigyelés böles szabálya, mely arra tanit bennünket, mi alkalmas, mi pedig alkalmatlan az egészségünk fentartására. Ez érdemben az a következés helyesebb: „Ez vagy amaz nem felel meg természetemnek, tehát nem is folytatom", mint az, hogy: „Nem érzem kárát ennek vagy amannak és eszerint folytatom", Az ifjuság képes sok hátrányos befolyást leküzdeni s csak később érvényesül azok káros hatása. Diéta, álom, testi mozgás, ruházat, legelsősorban az egészség őreiként szem előtt tartandók. A mi pedig a szellem tevékenységét illeti, lehetőleg kerülendő: gyülölet, félelem, harag, lelki felindulás, szomoruság. Tartsuk tehát szem előtt ezen rövid vázlatban lefektetett vezérelveket kora ifjuságunktól kezdve és bizonyára elérjük azt, amit minden ember óhajt: egy magas kort, mely alatt annak nehézségeit turhetően viseljük.

Doktor.

mi még a nemzetállam tényleges megvalósitásától és igy felette időelőtti foglalkozni ennek keretében a magyar ipar követeléseiről. Hisz ha a viszonyok mélyébe tekintünk Magyarország, mint nemzeti állam sem forrott ki teljesen. Ugyszólván még kezdetén vagyunk nemzeti mivoltunknak is, bárha ennek teljes érvényesitését ezeréves, láncolatos multunknál fogva már régen ki kellett volna küzdenünk. E nemzeti jog sajátossága pedig abban áll, hogy a magyar a többi nemzetiségek felett minden irányban és téren érvényesithesse történeti és jogi szuverenitását. A magyar nemzetnek jelenleg tulajdonképeni feladata az, hogy ebbeli fejlődése fokozatán keresztül essék és csak ezután emelkedhetik magasabb fejlődési fokozathoz: a nemzetállam politikájához. Minthogy a nemzetállam számos tekintetben a nemzeti állam követelményeit önmagában egyesiti már mostani törekvésünkben s munkánkban is annak az erős tudatnak kell vezetni bennünket, hogy a nemzeti foknál mi meg nem állapodhatunk. Az a tudat, hogy ebben a rendszerben ipari követeléseinket meg nem dolgozták fel — egymagában is elégsé es ahhoz, hogy a figyelem ideterelődjék. Csalhatatlan a meggyőződésem arra nézve, hogy Magyarország anyagi s kulturális megerősödésének soha ki nem apadható örök forrását a magyar iparban fogja megtalálni akkor, ha e forrást nem elzárni, de megnyitani törekszik.

Évszázadok óta bugyog e forrás a nemzet számára. Üditő hatását — csudálatosképen — nem akarta észrevenni. Pedig érezte, de idegen hatalom ebbeli érzelmét kiölte kebeléből. Akárhogy próbálkozunk takargatni hibáinkat, egy folt mégis élesen kivilaglik, melyet a nemzet önmagán ejtett akkor, mikor anyagi erejének egyik legjavát, az iparos osztályt modern rabszolgájává tette idegen hatalomnak. Az ország minden részén megmozdult közvélemény — mely a magyar ipar iránti kötelesség érzetet sürgeti: a magyar parlamentet, kormányt feladatának komoly véghez vitelére nem egyszer szólitotta fel. Az iparososztály is nem egy alkalommal fordult kitárt karokkal a nemzetgyüléshez, a parlamenthez; nem alamizsnáért, hanem köteles támogatásért. De valamint a rohanó patakot csak ideig óráig lehet eltorlaszolni gátakkal, akként lehet még bizonyos ideig áltatni a magyar kisiparos osztályt holmi igéretekkel. Az az osztály, melyet az állam fenmaradásának sulypontjává, középosztályává tenni volna legfőbb feladatunk, ha kielégitést nem talál mostani keretében, átfogja törni az elébe tornyosuló gátakat, hogy munkája szabad teret lelhessen. Ezáltal erősbödni fog a szélső szocializmus tábora s gyengülni fog a nemzet fajsulya. Nem veszélybe kell kergetnünk a kisiparosságot, hanem fel kell emelnünk kidőlt helyzetéből, hogy munkásságát az állam javára fordithassa.

Elzárt osztályok.

A magyar társadalom 1848 óta a demokratikus szellem felé törekszik. Ha nem is nagy mérvben, de elvannak már vetve a demokrácia magvai ugy a társadalomban, mint a gazdaságban. Hogy mindezideig erős gyökeret még sem tudott nálunk hajtani a demokratikus szellem, — ez csakis annak tulajdonitható, hogy céltévesztettek azok az utak, melyeken a demokratizmus felé törekszünk.

Legelső kellék, hogy leromboljuk azokat a válaszfalakat, melyek még ma is fenállanak az egyes társadalmi osztályok közt. Addig, mig ezen elválasztó falak meglesznek, — nem lehet szó igazi demokráciáról.

Még ma is olyan a helyzet képe, mintha minden osztály egy-egy elzárt testület volna. A munkás az iparos, kereskedő, hivatalnok, orvos, ügyvéd-osztály mindmegannyi elkülönitett területek, melyeknek egy irányban nincs áthidalásuk, összekötő kapcsuk.

Pedig ez a legátkosabb helyzet egy nemzet életében. Egységes nemzetállamban az egyes társadalmi rétegek nem élhetnek elkülönitve egymástól. Bárha különböző eszközzel, de egy cél felé kell törekedni minden egyes társadalmi osztálynak: nevezetesen a nemzetállam tényleges megvalósitása felé. Sok oldalról halljuk hangoztatni az egységes magyar nemzet állam kiépitésének szükségességét. Ehhez a feladatunkhoz elsőrangu feltétel, hogy minden osztály kezet fogjon egymással és ledöntse a válaszfalakat, melyek köztük állanak.

A hivatalnok, az orvos, az ügyvéd ne idegenkedjék a népélettől, melytől ugyis erejét nyeri. A népéletet: a munkás, kisiparos, kisgazda osztályt kell megismerni az u. n. lateiner osztálynak, különösen pedig az ügyvéd-világnak, mely ma ugyszólván értelmi vezetője az ország szellemi életének.

A mai ügyvédi kar, sajnos, teljesen elzárkózva él a népélettől: a munkásságtól, az iparosságtól; dacára annak, hogy a peres ügyeket legnagyobbrészt ettől az osztálytól nyeri.

Menjünk akármelyik művelt külföldi államba, ott az ügyvédi kar valóságban összeforrott a népélettel. És itt is egészséges erőteljes a népélet. Nálunk a nép az ügyvédi kart nem mint szellemi vezetőjét, hanem mint hideg, merev üzletembert tekinti.

Nálunk a jogászság nem megy a munkások, az iparosok köré gyakorlati ismeretek szerzése céljából, hogy azokat egykoron mint ügyvéd a nép javára felhasználhassa. Külföldön nincs ipari, munkásmozgalom vagy egyesület, melyben ügyvéd részt nem venne. Nálunk csak elvétve, fehérhollószámba megy, látni jogászembert iparosok közé vegyülni; ahonnét aztán kikerülve, gyakorlati ismereteit ismét az iparosság javára fordithassa.

A nemzeti munka terén szükséges, hogy a lateiner osztály érintkezzék a népélettel, mert e nélkül csak üres frázis lesz minden olyan törekvés, mely a nép jólétét célozza. Az egyes társadalmi osztályoknak ezen gyakorlati téren való egyöntetü érintkezése majd le fogja donteni a köztük ma még fenálló válaszfalakat, melylyel elérhetjük azt, hogy a demokratikus szellem ráléphet hazánkban is hóditó utjára.

Dr Clemens, egészségügyi kormánytanácsos Thüringiában a következőket állapitotta meg. Mintegy ½ pohár természetes **Ferencz József**-keserüviz már biztosan és erősen hashajtólag hat. A Ferenc József-viz kisebb adagokban naponkint többször használva, aranyeres bántalmak és derékfájás ellen pompás gyógyszer.

Helyi hirek.

Varosi ügyekben e héten Budapesten jártak Auguszt János h. polgármester és Kőszegi József rendőrkapitány, hogy fontosabb ügyek elintézését szorgalmazzák és több nagy horderejü kérdésben információt szerezzenek. Ezen ügyekben az előkészületeket most itthon folytatja a polgármester és kellő időben bizottság elé fogja terjeszteni, esetleg nagyobb küldöttségnek a megbizását javaslatba hozni.

Kitüntetéssei nyugalomban Sathinovics Ignác ezredes, ki vagy 15 évvel ezelőtt helyben s. zászlóaljparancsnok volt s azóta a hadügyminiszterium II. ügyosztályában működött, nyugalomba vonult, mely alkalommal őfelsége a vezérőrnagyi cimet és a Ferenc József Rend tiszti kersztjét adományozta neki.

Előléptetések. A novemberi előléptetések alkalmával még Höllriegel György főhadnagy a cs. és kir. katonai alreáliskola tanára is előléptetett századossá, továbbá a 83. zászlóaljnál még Horváth László főhadnagy is századossá.

A hadügyminiszterium sajtóügyi osztályához helyezték át Kapuss Ferenc főhadnagyot, a katonai alreáliskola közkedvelt tanárát, aki irodalmi téren s mint katonai szakiró kiváló képességével vonta magára a figyelmet.

Áthelyezés. Pósfay Ede százados a helybeli 83. zászlóaljtól Szombathelyre helyeztetett át.

Távozó őrnagy. Szendy Lajos nyugalmazott honvédőrnagy, ki mint a helybeli honvédzászlóalj tisztje, majd huzamosabb időn át mint a népfelkelő parancsnokság vezetője negyedszázadon felülmuló időt töltött városunkban és társadalmunknak igen kedvelt tagja volt, e héten búcsuzott el Kőszegről s Grázba tette át lakását.

A kathol. nagygyülesen való részvételre tegnap Budapestre utaztak: Dr Bárdos Remig főgimnáziumi igazgató, Nagy Balázs és Lengyel Zénó főgimn. tanárok, Kincs István apátplébános, Dr Hegedüs János, Rusa Béla, Pfeffel Jánosné, Freyberger Sándorné, Laas József, Tangl Adolf és a főgimnáziumi felsőbb osztályok néhány tanulója.

A körúton végre hozzáfogtak a kocsi- és járdaut közötti terület rendezéséhez és a két legszükségesebb átjáró elkészitéséhez. E miatt sokat irtunk már lapunkban, a bizottság is sürgette, sőt interpellaltak is miatta, aminek végre meg is lett az eredménye. Az Ege- és Intézet-utcák közötti és az Ovodához vezető átjárók jórészt elkészültek s remélhetőleg az utegyengetést is annyira megesinálják, hogy a tavaszra maradó végleges állapotnak elkészitéséig, a téli idény alatt megtürhető helyzetben lesz. Hiszen másutt is azt tapasztaljuk, hol a kocsiut és járda közötti területen a földegyengetés megtörtént, hogy a helyzet ezáltal jelentékenyen javult s igy türelmesebben lehet bevárni, mig tavasszal a kocsiut melletti szegélykövezés bekövetkezik. Kivánesian várjuk, vajon a megépitett csatornák és viznyelők beválnak-e majd nagy viztömegek gyors és akadálytalan elvezetéséhez, különösen a főtéren.

Az aszfaltmunkálatok befejezték a főtéri terjedelmes burkolatot. Még csak a körúti bekapcsolásnak egy kis része és a baloldali járdaut van hátra. Kitünő benyomást gyakorol mindenkire a főtérnek ily szép kiképzése és a megelégedés hangján beszélnek róla. Belátja ma már mindenki, hogy végzetes hiba lett volna azt másképp elkészittetni. A Király-ut elejének a főtérhez való méltó bekapcsolása is igen sikerültnek mutatkozik s a főtérrel együtt igazi nagyvárosi képet nyujt. Mindjobban azonban annak a szüksége is mutatkozik, hogy a templom előtti teret is hozzá kell kapcsolni a már elkészült főtéri részhez, sőt egészen a Flórián tér elejéig, a Cheruel-uccáig, ha az ott emelkedő helyzet ezt nem gátolja. A jövő héten a király-uti járdaépitést folytatják a Rudolf-térig s időközben elkészülvén a vasuti hid előtti gyümölcsös mellé épitett cementtámfal, nemsokára ott is hozzáfoghatnak a járdának beton és aszfalt munkálataihoz, mely időben a honvédlaktanya és a Bárány-koresma közötti járda is sorra kerül.

Halálozás. Sulyos csapás érte Dreisziger Ferenc helybeli szabómestert. Egyetlen fia, a család büszkesége, az ambiciózus fiatal állatorvos, Dreisziger Kálmán, aki annyi szorgalommal törekedett pályájára és Rohonczon községi állatorvos volt, majd meg állami állatorvosa kineveztetett és mint ilyen legutóbb Hétházon működött, tifuszbetegségbe esett és pár heti szenvedés után 29 éves korában elhunyt. Holttestét a család ideszállittatta Kőszegre. Temetése ma délután lesz. Az egész városban mély részvétet keltett ez a szomoru hir.

A vörhenyjárvány, mely a katonai alreáliskolában oly sulyos helyzetet teremtett, hogy még most is több orvos számos beteget kezel s a legszigorubb fertőtlenitést ellenőrzi, bár teljes sikerrel küzdi le a veszélyes ragályt, mégis az intézetnek a várossal való sürü közlekedése miatt nem volt képes elháritani a betegségnek behurcolását a város területére. Eddig három vörheny-eset fordult elő s örömmel halljuk, hogy mindhárom eset enyhe lefolyásu; az illetők már a gyógyulás utján vannak. Mégis ujra arra figyelmeztetünk, hogy iskolában és a családokban a lehető legnagyobb óvatosságot gyakorolják s ha még további megbetegedések fordulnának elő, ugy legjobb lenne az iskolákat néhány hétre bezárni és ezen idő alatt a leghatásosabb fertőtlenitést eszközöltetni.

Feloldott zárlat. A száj- és körömfájás miatt állatforgalmi zárlatot az alispán e héten feloldotta. A belföldi forgalomra nézve tehát ismét felszabadult a város s ha ujabb megbetegedések elő nem fordulnak, az országos vásáron való állatvásár megtartható lesz. A járvány gyors lefolyása a városi állatorvos körültekintő buzgóságának köszönhető s annak is, hogy az állattenyésztők az előirt óvintézkedéseknek pontosan eleget tettek, de el kell ismerni, hogy az állami állatorvos a felterjesztés gyors elintézésével is hozzájárult a zárlat ezuttal hamar bekövetkezett feloldásához.

A közvilágitás megjavitása érdekében a város most tárgyalásokat folytat az üzembérlő Ganz-céggel, oly értelemben, hogy szénszálas izzótestek helyett fémszálasakat alkalmazzanak, melyek ugyan csörösen drágábbak, de viszont hosszabb élettartamuak és kevesebb áramfogyasztással sokkal fényesebben világitanak. Az ivlámpák megjavitása azonban még továbbra is bizonytalan, mert szerkezetük állitólag annyira elhasználódott, hogy működésük meg nem bizható. Akármi legyen az oka, de ezen segiteni kell, még pedig nem a városnak, hanem a Ganz-égnek, mivel ez tartozik erről gondoskodni. A városnak csak szigoruan követelni kell.

Élelmiszer- és tejvizsgálat. Nuriesán József a magyaróvári vegyvizsgáló intézet vezetője szerdán városunkban időzött és a piacon és üzletekben élelmiszer- és tejvizsgálatott tartott. A vizsgálat során 14 gazda áruja bizonyult gyanusnak. Ezekből mintát vettek és azt vegyi vizsgálat alá helyezik, amelynek eredménye szerint fog a rendőrhatóság az árusitók ellen eljárni.

Elviszik a huszárokat. Már régebben megirtuk, hogy a szombathelyi 11. huszárezredet a tavasszal áthelyezik Szombathelyről és ennek folytán az itt állomásozó századot is. Az áthelyezés — mint értesülünk — a jövő év március havában fog megtörténni, amikor huszáraink a galiciai Przemysl, Kolbuszova és Laucut községekbe viszik. A huszárezred helyett az 5. számu ulánus ezred kerül Szombathelyre, a melynek eddig Varasd, Zágráb és Csáktornya voltak az állomáshelyei, de az még bizonytalan, vajon ujra ide kerül-e egy század.

Kőszeg hordójelző állomása. A vármegye a hordójelző állomások létesitéséről uj szabályzatot alkotott, amely a hordójelző állomás központját Szombathelyre helyezte. A szabályzat ellen Kőszeg felebbezett, azt kérvén, hogy Kőszeg Szombathelytől függetlenül kapjon hordójelző állomást. Felsőőr azt a kérelmet terjesztette elő, hogy Felsőőrnek meg kirendeltséget adjon a vármegye. A miniszter tegnap küldte vissza a vármegyéhez a hordójelző állomásról szóló iratokat. A miniszter helyt ad Kőszeg város kérelmének és Felsőőr előterjesztésének és utasitja a vármegyét, hogy ezek értelmében módositsa az uj szabályzatot. Természetesen az uj hordójelző hivatalok felállitása pénzbe kerül és a költségek nem fedezhetők a befolyó jövedelmekből, mért is utasitja a vármegyét a miniszter, hogy a kiadások fedezetéről mielőbb gondoskodjék.

A katonatisztek vasuti kedvezményet a magyar államvasutak üzletvezetősége, hivatkozva egy erre vonatkozó miniszteri rendeletre, a kőszeg—szombathelyi vasuton beszüntette. Csakis menetlevéllel igazolt hivatalos utazásaiknál élvezik a katonajegyvel járó nagy kedvezményt, de magánutazásaiknál még a féljegyes kedvezményt sem. Csupán a legénységi állományban levők utazhatnak fél másodosztályu jegyvel harmadik osztályon. Azzal van indokolva, hogy 20 kilométeren belüli utvonalon igy irja elő a hivatalos dijszabás. Meg sem helyeseljük azt és véleményünk szerint ezen változtatni kellene. Ha az arcképes igazolványnyal ellátott tisztviselők, tanárok, tanitók stb. alkalmazottjai az államnak élvezik a féláru kedvezményt, ugy bizonyára a hadsereg tisztjeit is megilleti és ha eddig is fenállott, maradjon meg az a jövőre is. Ha miniszteri rendelet köti ehhez az üzletvezetőséget, ugy jó lenne, ha a helybeli katonai állomásparancsnokságok együttesen tennék meg felterjesztésüket a kedvezmény megadása iránt.

Közgyülés. A kőszegi önkéntes tüzoltó egyesület f. évi november hó 19-én délután 3 órakor a városház tanácstermében tartja ezévi rendes közgyülését, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghivatnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. főparancsnoki jelentés 3. számadások előterjesztése. 4. inditványok.

Vadaszat lesz ma az alsó erdő csoói határában, melyen a vadásztársaság és meghivott vendégek vesznek részt.

A rendorseg e héten fejezte be Dzsiu Dzsizu tanfolyamát és holnap hétfőn este 6 órakor a közgyülési teremben fogja bemutatni azokat a kitünő fogásokat, melyekre Sumakoff mester kioktatta. Megtekintheti az erdeklődő közönség is.

A drezdai nemzetközi egészségügyi kiállitason a bielefeldi dr Otker féle sütőporgyár termékeinek kiválóságáért a nagy dijat nyerte el.

Minden izeben hazai gyártmány a Réthy Béla gyógyszerész eredeti pemetefü cukorkája, a köhögés és rekedtség hirneves háziszere. A csinos kék papirdobozok, melyeken mindenkor rajta van a készitő aláirása szintén hazai gyártmány. Számos hamisitvány lévén, a Réthy névre különösen kéretik ügyelni.

Anyakönyvi bejegyzések október hóról.

Születések:

Nagy István—Schneller Franciska: Mária.
Schröpfer Ferenc—Schläffer Mária: Ferenc.
Bilisits Ferenc—Rodler Anna: Erzsébet.
Rusznyák Karolin: István.
Leithner Sándor—Cserv Julia: Teréz.
Horváth Borbála: Margit.
Molnár Viktor—Leimister Erzse: László.
Milos Imre—Mészáros Erzse: Imre.
Ernst József—Mészáros Mária: Vendel.
Horváth Imre—Domonkos Anna: Arpád.
Horváth Imre—Koczor Máriá: Imre.
Stix Rezső—Tompek Julia: Rezső.
„ „ „ „ : Teréz.

Házasságok:

Rieszner Károly — Flick Hilda.
Broser Gusztáv — Mick Paula.
Jetter Sebestyén — Tevili Mária.
Simon Károly — Polák Eszter.

Halálozások:

Lamp Jánosné Heiling Róza, 63 é. májrák
Gabos György, 5 hét. bélhurut
Meder Karolin varrónő, 73 é. véredényelmeszesedés
Imre Imréné Horváth Erzse, 57 é. önakasztás
Puhr János volt vendéglős, 74 é. marasmus
Schuster János kat. alreálisk. növendék, 12 é. vörheny
Martinovics Ernő „ „ „ 11 é. „
Róka György p. ü. szemlész, 60 é. gümőkór
Balázs Sándor vendéglős, 57 é. szivbaj
özv. Bernhard Józsefné Stahl Julia, 87 é. aggkór
König Alajos földi tanitó, 67 é. agyvérzés
Horváth Margit, 21 nap. gyomorgöres
Balaton Erzse, 8 é. idült veselob
Korchmáros Gáspár táblabiró, 81 é. aggkór
Stipkovits Ágnes, Perenye, 71 é. agyguta
Muszer Károly, v. könyvkötős., 40 é. gerincagysorv.

Videki hirek.

Szombathely nem kap iparkamarat. Igy döntött az uj kereskedelmi miniszter azon mozgalom ügyében, melyet a soproni kamara kettéválaszta érdekében Vas- és Zala-megye iparosai s kereskedői megindították s egy szombathelyi nagyszámu küldöttség az igazságügyminiszter képviselővel az élén kérelmezett. Az elutasitás azzal van indokolva, hogy a soproni kamara a legkisebbek közül való s mivel feladatának megfelelni képes, a kettéválasztás nem indokolt, az illetékek ügyében pedig az uj adótörvény amugy is kedvezőbb helyzetet fog teremteni.

Dr Fenyes Samu az „Uttörő" társaság agilis szervezője ma kezdi meg Szombathelyen a szabad iskola társadalomtudományi előadásainak sorozatát a Kereskedők Társulata uj disztermében.

50.000 kor. főnyereményt juttatott a sors Fleck Károly nyugalmazott hodászi tanitónak egy osztálysorsjegygyel. A ritka szerencséhez sokan gratulálnak neki. Mindenesetre igen szép pótnyugdij, amelyet a Gondviselés ilyetén neki nyujtott.

Ludad es Gyöngyösapáti allomas. Gyöngyösapáti feltételes megállóhelyet, Ludad pedig jegypénztárt és megállóhelyet kér a kőszeg szombathelyi vasuti vonalon. A közigazgatási bizottság mindkét község kérelmét indokoltnak találta és a gazdaközönség érdekéből, meg a szombathelyi piac és közélelmezés szempontjából pártoló felterjesztéssel ajánlja a miniszternél.

Ludad körjegyzöi székhely. Nagyesömötén, a körjegyzőség községei Rusa Béla főszolgabiró elnöklete alatt együttesen értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy az uj körjegyzői lakot Ludad községben fogják felépiteni és a körjegyzőség székhelyét Ludadra teszik át. Ujabban Nagypösére akarják áthelyezni, mivel itt egy alkalmas hercegi telek kapható kedvező árért és ez esetben Perenye község 100.000 drb téglát hajlandó hozzáadni.

A hoszuszeghutai tanitot. Holczer Alajost ez év elején két havi börtönre és két évi hivatalvesztésre itélte a szombathelyi törvényszék, mert fiatal korában mint soproni preparandista viszonya volt egy leánynyal, kinek házasságot igért s kitől pénzt fogadott el, de mikor tanitó lett, egy másik leányt vett el feleségül, kihez becsületbeli kötelezettség füzte. A győri kir. itélőtábla megsemmisitette az itéletet s a tanitót felmentette, mert az adott viszonyok között másképp nem cselekedhetett.

A hosszuszeghutai tüzoltó-egyesület f. hó 26-án saját céljaira táncvigalmat rendez.

Tüz Koszegpatyon. Kőszegpaty községben hétfőn tüz pusztitott el több lakóházat. A vizsgálat megállapitotta, hogy a tüzet egy kis gyermek okozta, aki gyujtóval játszadozott.

A lopott lőpor. Kirschlagon nagyobbszabásu lőporlopás történt. Sommer Antal ottani kereskedőtől tiz kilogramm lőport ellopott Strommer István kupfalvai 18 éves suhanc, a ki a lőport hazavitte, hogy apja azzal robbantsa az erdőirtásnál a tuskókat. A lopásra rájöttek és a lőportolvajt feljelentették a kőszegi járásbiróságnál.

Tüz Inceden. Incéd községben szerdán tüz ütött ki. Beilitz Mihály szalmakazala kigyult és lángba boritotta a szomszéd Beilitz József szérüskertjét.

Megölte a szive. Rohoncról jelentik, hogy Habetler József óhodászi 40 éves gazdát tegnap reggel a rohonci urbéresi erdőben halva találták. A gazda hirtelen halálát valószinüleg szivszélhüdés okozta. Az esetről jelentést tettek a kőszegi szolgabiróságnak.

Heti krónika.

Vaszary Kolos hercegprimásnak mult héten ünnepelték hercegprimási kinevezésének 20 éves évfordulóját. 80 dik születési napja alkalmából 5000 koronát adományozott Esztergom szegényeinek.

A képviselőházban e héten váratlan fordulat történt. Az elnök békeakciója nem járván eredménnyel lemondott, mert mint megirta, nem nézheti, hogy ország világ előtt csuffá teszik a parlamentet. Tisza István gróf kész volt elfogadni az elnökséget, hogy rendet teremtsen a házszabályok kezelésében. A keddi ülésen óriási izgalmak közepette történtek pártnyilatkozatok és különösen Tisza elnöksége ellen tiltakoztak. Az uj elnökválasztás megobstruálására készült az ellenzék, mikor másnap azzal lepték meg a pártvezérek az országot, hogy ujévig tartó fegyverszünetben állapodtak meg. Addig obstrukció nélkül fogják tárgyalni a véderőtörvényjavaslatot és az 1912. évi költségvetést azon feltétel mellett, hogy nem Tisza lesz az elnök. Uj elnök Návay Lajos az eddigi alelnök lett, ennek helyébe Beöthy Pált választották. A lapok értesülése szerint ezen idő alatt a véderőjavaslaton oly módositások és a választói jog reformja ügyében oly irányt megjelölő nyilatkozatok fognak történni, hogy valószinüleg sikerülni fog a parlament normális békés működését biztositani.

A horvát tartománygyülést feloszlatták, mert az ellenzék annak működését megakasztotta. Legközelebb kiirják az uj választásokat. Az ellenzéki pártok egyesült erővel mennek harcba a kormány ellen.

Ausztria-Magyarország mozgosit. A Novaja Vremja jelenti, hogy az Osztrák-Magyar monarchia Galiciában három hadtestet készenlétben tart, hogy ezeket az esetleg bekövetkezendő Balkán zavargások esetén mozgósitsa.

Achim Andras ügyeben a Kuria a Zsilinszky-fiuk elleni bünper megujitását a budapesti esküdtbiróság előtt mondotta ki, a felmentő itélet megsemmisitése mellett. A Zsilinszky-fiukat ujra letartóztatják. E szenzációs ügyben januárban lesz az uj tárgyalás.

Kecskemétnek a kormány hat milliós kamatmentes államkölcsönt nyujt és mig az erre vonatkozó törvényjavaslat szentesitést nyer, egy milliót előlegez.

Evangelikus egyetemes közgyülés volt e héten Budapesten, melyen az összes püspökök és egyházkerületek főfelügyelői és vezérférfiai vettek részt.

Az orsz. kath. nagygyülés ma vasárnap kezdődik Budapesten és programmja szerint több napon át tart. Megelőzőleg püspöki konferencia lesz.

A Ganz-féle gyár tőkeemelése. A Ganz-féle Villamossági Részvénytársaság igazgatósága elhatározta a 6 milliónyi alaptőkének 12 millió koronára való felemelését. Az igazgatóság a tőkefelemelést a gyártásnak rendkivüli fellendülése folytán immár elengedhetetlenné vált és a gyár lényeges bővitésére szolgáló nagyarányu épitkezéseivel, továbbá a termelésnek programmszerüleg megállapitott fokozásával kapcsolatos uj berendezésekkel, valamint forgótőkéjének növelésével okolja meg.

Egy nagy gőzmalom egett le Eszéken, az Unió részvénytársaságé. A kárösszeg 2 millió korona, miből egy és fél millió biztositás révén megtérül s érdekes, hogy az üzemzavar idejére napi 20.000 kor kártéritésre is biztositva van. A tüzvész folytán a részvények értéke még emelkedett.

Becs-Berlini repülest rendeznek a tavasszal, melyen csak osztrák és német aviatikusok vehetnek részt. A távolság 600 kilométer, melyet legalább 6 óra alatt kell megtenni és csak egyszer, Brüsszelben szállhat le. Az első dij 100.000 kor.

Szövögyar alakult Veszprémben 100.000 kor. részvénytőkével. Kötött és szövött árukat fog gyártani. Egy reichenbergi cég is is részt vesz a vállalatban.

Kirakatverseny lesz Budapesten novemb. 11-étől 15-éig, melyen közel 200 cég vesz részt.

A kinai forradalom még egyre tart. E héten elfoglalták Pekinget, a katonaság is hozzájuk csatlakozott, Csing herceg elesett, a császár és a régens pedig elmenekültek.

Anglia és a valasztojog. Asquith miniszterelnök kijelentette egy küldöttségnek, a mely a választójog dolgában nála tisztelgett, hogy a legközelebbi ülésszakban a kormány törvényjavaslatot nyujt be, mely minden felnöttnek megadja a választójogot. Senki sem kap többet egy szavazatnál. A törvényjavaslat a nők választójogát nem tartalmazza, de az alsóháznak jogában áll, hogy a választójogot a nőkre is kiterjessze.

Földalatti villamos vasutat fognak Bécsben épiteni. 100 milllió koronára tervezik. A bécsi bankokkal szemben francia pénzcsoportok akarják a financirozást vállalni.

Az olasz-török haborurol az olaszokra nézve folyton kedvezőtlen hirek érkeznek Tripoliszból. Török és arab csapatok óriási veszteséget okoznak az olasz hadseregnek, mely most ujabb csapatokat küld a harctérre. A nagyhatalmak békés megegyezésre törekednek s alighanem Tripolisz annektálásának az elismerését fogják kimondani, a törököknek nyujtandó pénzbeli kárpótlással.

Leghajóval Parisbol indultak kedden délután és 2—4000 méter magaságban 24 órai utat tettek meg. Kérészen, Ungmegyében szállott le a gömb és két utasa meglepetve tapasztalta, hogy a segitségükre siető magyarok angolul szólitották meg őket. Amerikából visszavándoroltak voltak. Első dijat nyertek ez utért, mert 1680 kilometer távolságot értek el.

A sziv munkabirasa. Az emberi agyvelő sok csodálatos technikai csodát fedezett már fel, olyan csodálatos alkotást azonban sohasem teremthet, mint az emberi sziv. Ez a szerv a legpompásabb szerkezetü szivatytyu, amely egymaga közvetiti a vérkeringés egész folyamatát. Ez a minuciózus pontossággal müködő „szerkezet" percenként 70, óránként 4200, naponként 100.800, évenként 36,792.000 szivatytyuzást végez. Ha az emberi életkort hetven esztendőben állapitjuk meg, akkor a sziv egy életen át 2.575,440,000-szor dobban, számokkal kifejezve, több mint két és fél milliárd mozgást végez. Az aránylag kicsiny köbtartalmu szerv munkabirása meglepően nagy. A pumpa minden mozdulata alkalmával 100 gramm vért továbbit, percenként tehát hét litert, 420 litert óránként és 10 tonnát egy nap alatt. A 15 centiméter magas és tiz centiméter széles szerv olyan erőt fejt ki naponként, amelylyel 46 tonnát emelhetnének fel egy méternyi magasságba. Hol van a világnak az a mérnöke, aki ilyen kis gépezettel ekkora munkát tudna végeztetni?

A naptár pályafutasa. Különös évfordulót ünnepeltek a napokban az egész világon, ahol a naptárt ismerik. Ezekben a napokban volt ugyanis évfordulója annak, hogy a naptár használatát általánossá tették. 1852. március 1-én XIII. Gergely pápa elrendelte, hogy abban az esztendőben október 4-ike után október 15-ike irassék az egész katholikus világon. A pápai rendeletnek érdekes históriája van, amely a naptár pályafutásával is egybeesik. Julius Czézár, az utolsó naptárjavitó 365 napnak és 6 órának számitotta az esztendőt, holott az valóságban kevesebb. Nem napok, hanem csupán percek tekintetében, 11 perc és 12 másodperc a különbség a Julius Cézártól eredő számitás és a tényleges időhosszuság között. Ez a pár perc Gergely pápa idejében már 10 napra szaporodott, ennyivel volt előre a kalendárium a tényleges dátumnál. A hiba kiküszöbölésére egy Luigi Lilio nevü veronai orvos részletes javaslatot dolgozott ki. XIII. Gergely elfogadta a javaslatot és megküldötte véleményezés végett a különféle fejedelmeknek, „hogy mindenkinek dolgát akarata szerint intézzük." A javaslat a legtöbb oldalról nagy tetszéssel találkozott és a pápa elrendelte az uj időszámitás bevezetését. Az uj időszámitás lényege az, hogy az addig felgyült tiz napot október 4 ike és 15-ik kihagyván, ezentul minden négyszáz évben három napot ugyancsak ki kell hagyni. Ez pedig azért történik, hogy a százas, tehát a zérussal végződő évek közül csak azok legyenek szökőévek, amelyek a két első számjegye négygyel osztható. Akadtak azonban olyanok is, akik nehezen vállalták az uj naptárt. A nyugati államok közül Magyarország 1587-ben sok ellenkezéssel fogadta el.

Védjegy: „Horgony".

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka egy régónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, csuznál és meghüléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony" védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr Richter gyógyszertára az „Arany oroszlanhoz", Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Egy **OKOS** fej
minden alkalommal
Dr. OETKER-féle vanilin-cukrot à 12 fillér
használ a drága vaniliacső helyett.
Ez a legjobb füszer tészták, kakaó és tea, csokoládé és krémek, kuglupf, mártások, tejszín, pudding és torták részére.
Finom vagy porcukorral keverve mindennemü tészta behintésére páratlan és rendkivül kiadós, igy kuglupf, fánk, császármorzsa stb.
1 csomag à 12 fillér, pótol 2—3 csövet.
Mindenütt kapható millió recepttel!
Tészták sütésehez csak a VALÓDI **Dr. Oetker** sütőpor 12 f. használandó.
Kapható Kőszegen: **Gombás Bálint, Maitz József, Schaar József, Unger József és Wentzl Edénél.**

Kizárólag női cipők
különlegességi raktára
Marschall Budapest,
Bécsi-utca 2. Fővárosi szinházak szállitója.
Árjegyzék ingyen. Árjegyzék ingyen.

Kitünő minőségü **hegyi borokat** megvételre ajánl ugy magánfogyasztóknak, mint koresmáros, vendéglős s borkereskedőknek kicsinyben és nagyban **Gyebnár Antal** okl. szőlész, **Nagylócz,** (Nógrád megye) Érdeklődőknek díjmentes felvilágositás. Ugyanesak nagymennyiségü 1 éves gyökeres hazai és amerikai szőlővessző is kerül eladásra.

Kincset ér
a Tordy-féle Hollandi 3 király tea,
mivel nemcsak **hashajtó,** hanem egyuttal **étvágyjavitó, gyomortisztitó,** emésztést **elősegitő, bélmüködést szabályozó** nemkülönben a legmakacsabb **gyomorbajon** is segit. Csomagja (kbl. 10—21-szeri használatra) gyógytárban 50 fillér. Készitő:
TORDY GY.
okl. gyógyszerész
BUDAPEST, Üllői-út 89. sz.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő; modern berendezésü gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére Török-, kő- és márványfürdők; hőlég- szénsavas- és villamosviz-fürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használtatnak tőleg csuzos bántalmáknál és idegbajok ellen. Ivó-kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pang soknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld *Az Igazgatóság.*

Két utcai szoba
emeleten azonnal kiadó. Pallis-utca 13. szám emeleten jobbra.

Egy szép fekvésü kastélyt
parkkal, vasut mentén sürgősen keresek megvételre. Cim a kiadóban.

BUTOROK
Halók, ebédlők, uriszobák, szalonok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillarok és zongorák szállittatnak bárhova
készpénzért, vagy rendkivül előnyös fizetési feltételekkel.
Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.
Modern lakberendezési vállalat
BUDAPEST, IV., GERLÓCZY-UTCA 7. SZ.
(Központi városháza mellett).

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság
kőszegi fiókja,
Kőszeg, Király-út 6. sz.
Strucz szálloda mellett.
Elfogad: betéteket jelenleg **nettó 4 %-os** kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik; betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.
Leszámitol: 2—5 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.
Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**
Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és ad el; tőzsdei megbizatásokat elfogad.
Szelvényeket: költségmentesen beváltja, szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszerez.
Átutalásokat, befizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.
Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.
Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosit.
Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.
Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenfele takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.
Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.
Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely Alakult: 1867-ben.
Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkéi 2,250.000 korona.

NYERSOLAJ SZIVÓGÁZ DIESEL BENZIN MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK
GYORS SZÁLLITÁS
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
MESSZEMENŐ JÓTÁLLÁS

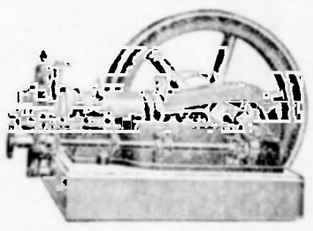

DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.
Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára
VEZÉRKÉPVISELŐ:
GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA
BUDAPEST, V., KOHÁRY-UTCA 4.
(ALKOTMÁNY-UTCA SAROK.)

CERES-DÍJ-KIIRÁS
K 30.000·—

Azon célból, hogy a CERES-ételzsirt ott is bevezessük, ahol azt régi szokásból vagy megokolatlan előitéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hü vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, hogy a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi késztette Önt arra, hogy a Ceres-ételzsirral kisérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételzsirnak más ételzsirokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzükk ki, melyek kisorsoltatnak:

1	díj	á	K	1000 =	K 1000	20	díj	á	K	100 =	K 2000
10	díj	á	K	200 =	K 2000	1000	díj	á	K	20 =	K 20000
Összesen:					K 3000						K 22.000

Azon pályázók között, aki a feltételek külalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

1	nyeremény	á	K	1000 =	K 1000	5	nyeremény	á	K	200 =	K 1000
2	nyeremény	á	K	500 =	K 1000	20	nyeremény	á	K	100 =	K 2000
					K 2000						K 3000

Egy pályázati biróság, melynek összeállitását annak idején az ujságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 koronát kitevő díjak kiosztathatása céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melynek összege: 5000 korona. **K 30.000·—**

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, akik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alanti cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább 5 papirszalaggal (fél kilogrammos Ceres-kockák vagy csomagokról) igazolják, hogy a mi Ceres-ételzsirunkat fogyasztják; minden további öt szalagért jó válaszok beküldője egy-egy további sorsszámot kap és ezáltal a soroslásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20.-án délelőtt 10 órakor fog megtartani. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és bárkinek kivánatra beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Díj-pályázat", AUSSIG, BÖHMEN.

Nyomatott Kohl Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.